Nr 294. ROK 1841. PIĄTEK 24 Grudnia

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie.
Dziś Adama i Ewy.

Imiona Sławiańskie.
Dziś Godysława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
22	6	27" 2' 864	+ 3°	6,2" 65	Północny słaby	Pogoda z Chmurami	Mgła
	2	2, 664	+ 6,	2,2, 92	PPn Wschodni słaby	Pochmurno	Deszcz
	10	2, 924	+ 5.	2,2, 93	Zachodni słaby	„	Deszcz

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

W skutku nowego urządzenia Budownictwa krajowego powołał Senat Pana Karola Romana Kremer do objęcia zastępczo z dniem 1 stycznia r. 1842 obowiązków Dyrektora téj gałęzi służby publicznéj.

Wiadomości zagraniczne.

— *Ze Lwowa.* —

Dnia 26 listopada przedstawiono komedyę według *Maisana* przez Winc. *Thuliego* napisana. *Zwierciadło*, która była wybornie odegraną, w końcu odegrano krotochwilę »*Karczma i żona*«, uświetnił ten wieczór nasz znakomity wiolinczelista Samuel Kossowski odegraniem na początku i między aktami sławnéj fantazyi Paganiniego: *Karnawał Wenecki*, oraz waryacye własnéj kompozycyi; publiczność wielce była zadowoloną. Ci co słyszeli Hausera, mistrzowskie wykonanie owéj fantazyi na skrzypcach, uczuli tém większe uwielbienie dla talentu naszego wiolinczelisty i przywołali go kilkakrotnie.

FRANCYA.

Paryż 8 Grudnia.

Tymczasowe przyzwanie z Afryki jenerała Bugeaud wyjaśniają obecnie w ten sposób, że gabinet obawia się klęski przy rozprawach nad specyalnym budżetem Algieru, ponieważ wydatki na tę osadę w tym roku wynoszą 100 milionów fr., dla tego ministrowie chcieli, aby jenerał Bugeaud był przy téj okoliczności w izbie, aby mógł część odpowiedzialności za te wydatki przyjąć na siebie.

Czytamy w *Commerce*; »Publiczność przypomina sobie zapewnie, że przy rozprach nad projektém o fortyfikacyi Paryża, zapowiadaliśmy, że naturalnym skutkiem obwarowania będzie założenie twierdzy w którejby zapasy wojenne i żywność, mogły być zabezpieczonemi przeciw przypuszczalnej napaści zbuntowanego ludu. W téj chwili możemy donieść; iż rząd kazał ułożyć plan wewnętrznéj cytadelli, w któréjby pomieścić się mogły bezpieczne wielkie zapasy wojenne, jakich takie miasto jak Paryż potrzebuje. Z razu wybrano na cytadellę wyspę Louviers, ale potém zaniechano tego planu, ponieważ Sekwana już teraz nie dokoła oblewa to miejsce. Komissya mianowana do robót około obrony państwa, nie zgodziła się jeszcze względem miejsca na cytadellę.«

Pomimo oświadczenia *Messagera* że wiadomości podane wczoraj w *Constitutionnelu*,

w przedmiocie traktatu handlowego z Belgią są fałszywe, ten ostatni dziennik ręczy dziś za prawdziwość swoich twierdzeń. Jeden z tutejszych dzienników mówi w tym przedmiocie: »Z powziętych przez nas wiadomości okazuje się, iż kommissya w której pan Rossi prezyduje, zajmuje się istotnie rozmaitemi traktatami handlowemi, między któremi jednak nie znajduje się traktat belgijski, ten bowiem specyalnie powierzonym jest panom Deiaudis i Maissoueuvre i do tego zapewnie ściąga się odwołanie *Messager'a*.

Kommissya której minister spraw wewnętrznych polecił uczynić wybór między nadesłanemi modelami nagrobku dla Napoleona odrzuciła wszystkie i postanowiła prosić ministra o rozpisanie nowego konkursu.

Commerce, który od początku z niezmordowaną energią i wytrwałością walczył przeciw postanowieniu obwarowania Paryża, głosi obecnie że rząd zamierza założyć cytadellę wewnątrz Paryża. Wieść ta ma w sobie cień prawdy. Naturalném jest, że Paryż jako twierdza, potrzebuje wielkiego arsenału, na niezmierne materyały wojenne które są do jego uzbrojenia potrzebnemi, i wydział wojny zajmuje się wyszukaniem miejscą dla przeznaczonej na to budowli. Ale o obwarowaniu téj budowli w obecnym stanie rzeczy i usposobieniu umysłów nie może być mowy, bo niepodobna byłoby przekonać paryżan, o potrzebie zabezpieczenia arsenału przeciw ich napaści, i cytadella w mieście w oczach wszystkich zdawałaby się być nową bastylią. Paryż nigdyby nie zezwolił na jéj zbudowanie a bez zezwolenia Paryża wykonanie podobnego planu jest dziś niepodobném. Tak śmiałe przedsiewzięcie tém mniéj w obecnéj chwili, może być na jaw wyprowadzone, bo obwarowanie Paryża, wzięło taki obrot, iż najmniejszy powód może obudzić przeciw niemu gwałtowną opozycyę, przez którą teraz już podług zdania dobrych dostrzegaczy, dokończenie tego wielkiego dzieła jest dość wątpliwém.

Dnia 12 *Grudnia.*

Dziś w niedzielę sąd parów nie zgromadził się na posiedzenie. Jutro przedsięwziętem będzie przesłuchanie świadków przeciw dopiero teraz ujętemu Dufour; poczém nastąpi dalsze odczytanie obron.

ANGLIA.

Londyn 11 *Grudnia.*

Przy wypuszczeniu na wolność oświadczono mekleŕowi Rapallo, iż jest obowiązany na każde wezwanie stawić się jako świadek królewski. Ciekawa więc czy się stawi jeżeli się pogłoska sprawdzi że i on miał udział w fałszowaniu papierów skarbowych i że będzie pod sąd oddany.

Jeden z tutejszych dzienników opowiada następujący przykład niebezpieczeństwa, żółtéj febry dla wychodzców europejskich: »Okręt z trzystoma wychodzcami przybył do Bielize wtenczas właśnie, kiedy zaraza w całéj swéj sile srożyła się. Władza miejska wezwała kapitana aby tak długo zatrzymał się zdala od miasta, dopóki zaraza tak niebezpieczna dla europejczyków nie zmniejszy się, przyrzekając że koszta jakie ta zwłoka spowoduje, zapłaci. Ale wychodzcy którzy słyszeli że robotnicy znajdujący się wówczas w New-Orleans, zarabiają dziennie po trzy dolary, oświadczyli że wtedy zgodzą się na zatrzymanie się na morzu, jeśli im zapewnioném będzie dzienne wynagrodzenie po 3 dolary. Tego naturalnie odmówiono, chciwi wychodzcy wylądowali gardząc zarazą i za tę chciwość wszyscy życie zapłacili.

Do składki na fundusz wsparcia dla ubogich w Paislej zebrano dotychczas w Londynie 4000 fr. st. Od czasu jak deputacya z Paislej była w Londynie, liczba osób otrzymujących wsparcie z tego funduszu, zwiększyła się do 12,000 to jest czwartéj części ludności.

Jéj królewska Mość która wczoraj z swoim małżonkiem i dworem przybyła do zamku Windsor, poprzednio jeszcze wygotowała w Londynie patent mianujący młodego następcę tronu, który w tym patencie nazwany jest xięciem połączonych królestw Wielkiéj Brytanii i Irlandyi, xięciem saskim, xięciem Kornwalii i Rothsxy, hrabią Carick baronem Renfrew lordem wysp, i wielkim marszałkiem (Great-Steward) Szkocyi, prócz tytułu xięcia Wallii i hr. Chester.

Podsekretarz stanu w wydziale spraw zagranicznych, vicehrabia Canning wydał do rozmaitych kupców mających udział lub interes w handlu z Chinami, następujące pismo w przedmiocie rozdziału pieniędzy zapłaconych przez chińczyków za oszczędzenie Kantonu.

»Wydział spraw zagranicznych 2 grudnia. Moi panowie. W przedmiocie listu panów z dnia 1 listopada, w którym prosiliście o wiadomości, względem zamiarów rządu w przedmiocie rozdziału pieniędzy otrzymanych od władz chińskich w Kantonie w skutku ugody zawartéj z temiż władzami pod dniem 27 maja b. r.

otrzymałem od hrabiego Aberdeen polecenie, zawiadomienia panów, że lordowie kommissarze skarbu, oświadczyli Jéj K. Mci, iż niemogą odpowiadać na zawarte w liście panów zapytanie ponieważ pieniądze o których panowie wspominacie zostały zapłacone przez władze chińskie w Kantonie, dla uwolnienia miasta od nieprzyjacielskich kroków, przeto są własnością korony i stósownie do tego po odciągnieniu tego co Jéj K. Mość raczyła łaskawie przeznaczyć wojsku użytemu w Kantonie reszta zostanie wcicloną do funduszów państwa.

Zostaję i t. d. (podpisa) Canning«

Podług *John Bull*, na przedstawienie xięcia Wellington przedsięwzięto na przyszłość wojsko stojące garnizonem w Indyach zachodnich mieścić w koszarach z lanego żelaza, okazało się bowiem że zbyt wielka śmiertelność, która panuje w Indyach zachodnich między żołnierzami, pochodzi z złego urządzenia koszar, które niedość są zabezpieczone przeciw wpływom klimatu.

Z St. Johns w nowym Brunszwigu donoszą o wielkim pażarze, który miał miejsce wieczorem dnia 15 listopada, w tém mieście portowem, i który już zniszczył 40 okrętów między któremi 5 trzy masztowych, i 75 domów, wchwili kiedy poczta ztamtąd odchodziła; ponieważ wtenczas okropny wicher wiał z wschodu na południe, i ogień jeszcze nie osłabł, obawiają się zatém że zniszczenie będzie daleko większém niż dotychczas wiemy. Wielkie składy towarów miały spłonąć.

Mac Leod odbywa teraz podróż po Kanadzie dla odbierania powinszowań swoich przyjaciół i w krótce jak słychać ma się udać do Londynu w celu ułożenia się z rządem względem wynagrodzenia jakie w jego imieniu ma być zażądanem od rządu Stanów Zjednoczonych.

W téj chwili powszechnie nie wątpią że nawet teraźniejszy rząd i teraźniejsza izba niższa w któréj posiadacze ziemscy mają tak stanowczą przewagę, muszą zaprowadzić zmianę w prawach zbożowych korzystniejszą dla konsumentów. Ze takie przekonanie panuje, związek przeciw prawu zbożowemu winien to swojéj gorliwości; może przeto pochlebiać sobie takoż, że przez dalsze pracowanie nad usposobieniem narodu, będzie można doprowadzić go do jednego zgodnego żądania téj zmiany, jeśliby rząd zawodził ich oczekiwania.

W Irlandyi oranżyści dość są zadowolonemi z nowego porządku rzeczy, ale w tym samym stosunku dzienniki katolickie zarzucają rządowi stronność. Dopóki jednakże oba stronnictwa przyznają, że naród jest spokojnym, i dopóki mało słychać o pojedynczych nawet postępstwach, trudno znaleść ważny powód do uskarżeń. I tu wigowie żalą się że rząd nadto wielu swoich stronników mianował sędziami pokoju. Ale ponieważ to jest urząd honorowy, do którego wigowie od roku 1831 bardzo mało swoich przeciwników dopuścili, te przeto nowe nominacye łatwo dają się pojąć i usprawiedliwić.

Poczta indyjska znowu nam nic z Chin nie przywiozła, ale za to mnóztwo wiadomości o poruszeniach króla birmanów, i przygotowaniach jakie poczyniono ku silnemu odparciu zamachów, jakieby on mógł przedsiębrać przeciw posiadłościom naszym odebranym mu w przeszłéj wojnie, a nawet ku wykonaniu silnego zamachu przeciw niemu samemu. Można było spodziewać się że rząd w Pekinie próbować będzie wykonania dywersyi przeciw nam w Indyach, i długie trwanie wojny z Chinami, łatwo mogło pozwolić jakiemu dyplomatowi w Chinach, przekonać króla Birmanów że my przegraliśmy z niemi i przez to osłabiliśmy się bardzo. I chociaż w Anglii nie bardzo pragną wojny i dalszych zdobyć na wschodzie, ale tam na miejscu znajduje się wielu wojskowych i cywilnych urzędników, którzy przez wojnę mogą skorzystać, powinniśmy przeto być przygotowanemi ciągle na ponawianie się kroków nieprzyjacielskich.

BELGIA.

Bruxella 6 *Grudnia.*

Instrukcya spisku zbliża się do końca. Mnie mają że w przyszłą środę będą mogły być podanemi wnioski ze strony ministeryum publicznego i że izba rady zgomadzi się w piątek. Liczba przesłuchanych w téj sprawie świadków wynosi 485.

Dnia 10 *Grudnia.*

Śledztwa spisku stronnictwa oranżystowskiego zbliżają się do końca; tajemnica już jest wykrytą, a istota czynu ustanowioną. Mówią także o liście który ma pochodzić od pewnego panującego i bardzo go kompromituje. List ten miał spowodować rząd francuzki do ściągnienia korpusu obserwacyjnego na północnéj granicy, od którego to zamiaru, jak już wiadomo, odstąpił.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 22 do dnia 23 Grudnia.

Skrudziński Piost ob., Szymakowski Ludwik, Marski Wincenty, Froehlich Jan, Wielopolski Aldxandor marg., Koszucki Hipolit, Bołaczewska Bibianna, z Polski; — Nechnitz, Basano Paulina, z Galicyi; — Mycielski Józef hr., Engestroem Leokadya hr., Rol Marya, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Witaszewski Karol ob., Pisulewski Stanisław, Bukowski Stanisław ob., Potocki Władysław hr., Wenda Teressa ob., Kubiczek Jakób, do Polski; — Bołaczewska Bibianna, Ostaszewski Teofil ob., do Galicyi; — Nechnitz, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 10655.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Z mocy uchwały Senatu Rządzącego z d. 10 b. m. do N. 6565 zapadłej ogłasza licytacyą na dostawę dla milicyi krajowéj swiec funtów 2157½ od ceny po złp. 1 funt, wzywając chęć licytowania mających aby się na dniu 29 b. m. w biórach Wydziału stawili opatrzeni w *vadium* złp. 216 gdzie zarazem o warunkach téj dostawy wiadomość powziąść będą mogli.

Kraków d. 20 grudnia 1841 r.

Senator Prezydujący,
KOPFF.
Referendarz *L. Wolff.*

Nro 688.

DYREKCYA OGÓLNA SZPITALI

W Wolném Mieście Krakowie

Podaje do powszechnéj wiadomości, że na dniu 30 b. m. i r. odbędzie się w Sekretaryacie Dyrekcyi Ogólnéj licytacya *in minus* przez deklaracye opieczętowaue na dostewę do szpitala S, Łazarza effektów dla chorych w szpitalu tym leczonych, położnic i dzieci potrzebnych, a mianowicie: płótna w różnych gatunkach, płócienek, perkalików, flaneli, sukna derowego, piki białéj, ręczników i tym podobnych na złp. 4058 gr. 26 oszacowanych; Życzący sobie podjęcia téj dostawy zechcą w dniu i miejscu powyżéj wymienionych od godziny 11téj do 1éj z południa złożyć deklaracye opieczętowane, w których wyszczególnią, za jaką cenę mniejszą od szacunku powyżéj ustanowionego, effekta wspomnione dostarczyć obowiązują się, i dołączą zarazem *vadium* 1/10 części szacunku odpowiadające, które aż do uzupełnienia przyjętéj na siebie dostawy w kassie szpitalnéj pozostanie. O innych zaś warunkach téj licytacyi, tudzież o ilości, cenie szczegółowéj i gatunkach dostarczyć się mianych effektów w miejscu do licytacyi przeznaczonym, wiadomość powziąść mogą.

Kraków d. 11 grudnia 1841 r.

Prezydujący
SCHINDLER.
Sekretarz *Tyralski.*

NOTARYUSZ PUBLICZNY

Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Zawiadamia publiczność, iż w dniu 28 grudnia r. b. od godziny 9 rano na plebanii w wsi Porębie dystr. 7 Alwernia sprzedane będą przez publiczną licytacyą suknie, bielizna, posciel, stolarszczyzna sprzęty gospodarskie, rolnicze, naczynia kuchenne, konie, bydło, trzoda, owce, pszczoły, drób, troche włokna, lnu i konopi, książki, owoce, ziemniaki, w spadku po ś. p. X. Franciszku Błońskim pozostała za gotową srebrną *courant* monetę.

Kraków d. 17 grudnia 1841 r.

Józef Nonast.

Doniesienie prywatne.

Jutro z powodu uroczystego święta Gazeta Krakowska nie wyjdzie.